

RIKOSUHRIPÄIVYSTYS

Toiminnanohjaaja
Annariina Tahvanainen

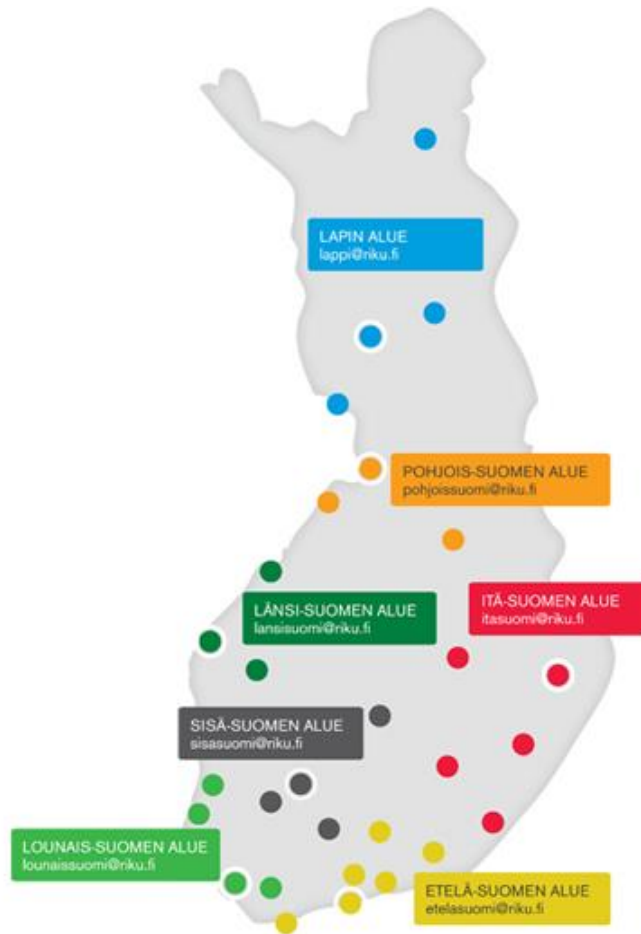

RIKOSUHRIPÄIVYSTYS (RIKU)

- Yleishyödyllistä toimintaa, jonka päärahoittaja on valtio (oikeusministeriö). STEA rahoittaa kehittämistoimintaa.
- Toteuttajana
 - Ensi- ja turvakotien liitto
 - Kirkkohallitus
 - Mannerheimin Lastensuojeluliitto
 - Suomen Mielenterveysseura (valtakunnallinen koordinaatiojärjestö)
 - Suomen Punainen Risti
 - Suomen Setlementtiliitto
- Palvelut suunnattu rikoksen uhreille, heidän läheisilleen ja rikosasiassa todistaville
 - 31 palvelupistettä eri puolilla Suomea
- Verkkosivut: www.riku.fi, www.riku.fi/nuoret

RIKUn toiminta-alue

Aluetoimistot (7)

- Helsinki, **Joensuu**, Oulu, Rovaniemi
Tampere, Turku ja Vaasa,

Palvelupisteet (31)

- Helsinki, Hämeenlinna, Inari, **Joensuu**, Jyväskylä, Järvenpää, Kajaani, Kemi, Kemijärvi, Kokkola, **Kuopio**, Kymenlaakso, Lahti, **Lappeenranta**, Maarianhamina, **Mikkeli**, Oulu, Pori, Porvoo, Raabe, Raasepori, Rauma, Rovaniemi, Salo, Sastamala, **Savonlinna**, Seinäjoki, Sodankylä, Tampere, Turku ja Vaasa

Keskustoimisto

- Helsinki

RIKU parantaa rikoksen uhrin, hänen läheisensä ja rikosasiassa todistavan asemaa

VAIKUTTAMINEN

KANNANOTOT

Julkiset kannanotot, mielipidekirjoitukset
Vapaaehtoiset mukana uhrin puolesta
Osallistuminen tapahtumiin

KOULUTUSTOIMINTA

Ammattilaisten täydennyskoulutukset
Ammattiin opiskelevien koulutukset
Vapaaehtoistoimijoiden koulutukset

KEHITTÄMISTOIMINTA

Lainvalmisteluun ja tutkimustoimintaan osallistuminen
Turvallisuusohjelmat
Työryhmät, lausunnot, aloitteet
Yhteiset hankkeet
Kansainvälinen yhteistyö

MATERIAALIN TUOTTAMINEN

Rikoksen uhrin käsikirja
Oppaita ja ohjelehtisiä

VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI

Lehdet, radio, TV ja sosiaalinen media
Esitteet ja julisteet
Yleisötapahtumat
RIKU-lehti, Uutiskirjeet

PALVELUT

PUHELIN- JA NETTIAUTTAMINEN

Auttava puhelin 116 006
Juristin puhelinneuvonta 0800 161 177
RIKUchat - www.riku.fi
nettisivut: riku.fi ja riku.fi/nuoret
Syrjinnän vastainen neuvonta

PALVELUPISTEET 31 kpl

Henkilökohtainen tuki ja neuvonta
Tukihenkilöitä
Ammatillisesti ohjattuja vertaistukiryhmiä
Konsultaatiot

ETSIVÄ TYÖ

Visitor-toiminta esimerkiksi poliisilaitoksilla, tuomioistuimissa, turvakodeissa, kriisikeskuksissa tai sosiaalisessa mediassa
Suomi24 verkossa
Yleisötapahtumat

KEHITTÄMISTYÖ

NUORTEN HANKE 2012–2018

Kehittää RIKUn toimintaan uusia käytäntöjä nuorten asiakkaitten tavoittamiseen, kohtaamiseen, tukemiseen ja ohjaamiseen.

LÄHISUHDEVÄKIVALLAN UHRIEN TUKEMINEN 2014–2018

Kehittää RIKUn lähisuhde- ja perheväkivaltaan erikoistunutta tukihenkilötoimintaa ja vertaisryhmätoimintaa.

TUKEA JA APUA IHMISKAUPAN UHREILLE 2015–2019

Parantaa ihmiskaupan uhrien asemaa järjestölähtöisen auttamisen ja vaikuttamistyön avulla.

VISITOR-TOIMINTA TUOMIOISTUIMESSA 2016–2018

Kehittää tukitoimintaa todistelutarkoituksessa oikeuteen tuleville vapaaehtoisten toteuttaman päivystyksen avulla.

Video Välittää – hanke

- Videovälitteinen kriisiapu kriisikeskustoiminnassa ja rikosuhripalveluissa – hanke 2016-2018, rahoittaja STEA
- Videovälitteisten kriisikeskus- ja rikosuhripalveluiden kehittäminen ja ulottaminen Savo-Karjalassa
- Toteuttajat:
 - Kuopion kriisikeskus
 - Pohjois-Karjalan kriisikeskus
 - RIKUn Kuopion palvelupiste
- Pilottikuntina: Pielavesi, Keitele, Tervo, Vesanto, Joensuu, Outokumpu ja Kontiolahti

2018

Joensuu

ETL 4 :10 § Oikeus käyttää avustajaa esitutkinnassa

(...) Jos asianomistajan 11 luvun 9 a § :n nojalla arvioidaan olevan **erityisen suojelun tarpeessa** taikka **rikoksen luonne** tai **asianomistajan henkilökohtaiset olosuhteet** sitä muuten edellyttävät, esitutkintaviranomaisen on tiedusteltava asianomistajalta, suostuuko hän yhteystietojensa välittämiseen asianomistajien tukipalveluiden tarjoajalle, ja asianomistajan suostuessa siihen välitettävä yhteystiedot ilman aiheetonta viivytystä.

- Rikosuhripäivystys toimii vuodesta 2016 alkaen rikosuhridirektiivin 8 ja 9 artiklojen edellyttämällä tavalla yleisten rikosuhripalveluiden toteuttajana oikeusministeriön päätöksen mukaisesti
- Rikosuhrimaksun tuotot ohjataan uhrien tukipalveluihin, mm. RIKUlle

Yleisten tukipalveluiden vähimmäistaso direktiivin mukaisesti (8 ja 9 art.)

Yleiset tukipalvelut	Minimisisältö
<ul style="list-style-type: none">▪ Kaikilla uhreilla oikeus ja mahdollisuus käyttää (ml. rikoksen johdosta kuolleen omaiset); perheenjäsenet tietyin edellytyksin▪ Tarpeidenmukaisuus▪ Syrjimättömyys▪ Maksuttomuus▪ Luottamuksellisuus▪ Ajallinen kattavuus (ennen rikosoikeudellista menettelyä, sen kuluessa ja tarvittavan ajan sen jälkeen)	<ul style="list-style-type: none">▪ Oikeuksien käytön kannalta keskeistä tukea, neuvontaa, tietoa (mm. uhrin asema, rikosvahinkokorvaukset)▪ Tietoa asiaankuuluvista erityistukipalveluista tai niihin ohjaaminen▪ Emotionaalinen tuki▪ Jolleivät muut palvelut tarjoa: uudelleen ja toissijaisesti uhriksi joutumisen ehkäisyneuvontaa

Itä-Suomen tilastot

Yhteydenotot yhteensä	2017	2016
Kuopio	2157	1996
Joensuu	2176	1678
Mikkeli	1147	777
Savonlinna	1158	813
Lappeenranta	1431	1059
ORAVA-hanke	12	624
Yhteensä	8081	6947

Tukisuhteet	2017	2016
Kuopio	251	253
Joensuu	211	125
Mikkeli	93	50
Savonlinna	124	94
Lappeenranta	164	116
ORAVA-hanke	3	33
Yhteensä	846	671

Joensuun palvelupisteen asiakkuudet 2017

- Lähisuhdeväkivalta 32 %
- Seksuaalirikokset 13%
- Lähestymiskiello 12%
- Kiusaaminen/häirintä/uhkailu 11%
- Omaisuusrikokset 8%
- Pahoinpitely 4%
- Rikoksen todistaja 3%
- Vaino 3%
- Lapsen kohdistunut väkivalta 2%
- Korvausasia 2%
- Henkirikos 1%
- Ihmiskauppa tai sen kaltainen rikos 1%
- Muut rikokset 8%

Asiakasohjaus 2017

Pohjois-Karjala

1. Poliisi 24%
2. Terveysthuolto 22%
3. Ollut aiemmin asiakkaana 18%
4. Muu RIKUn palvelu/palvelupiste 10%
5. Turvakoti 9%
6. Ystävä / läheinen 4%
7. Kriisipalvelut 3%
8. Sovittelu 3%
9. Sosiaalitoimi 2 %
10. Oikeusapu/asianajaja 2%
11. Muut 3 %

Itä-Suomi

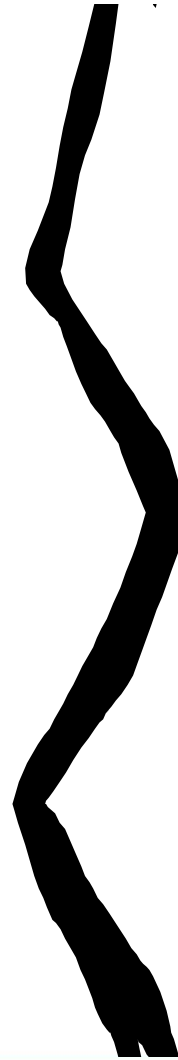
1. Poliisi 28%
2. Ystävä / läheinen 12 %
3. Kriisipalvelut 11%
4. Terveysthuolto 11%
5. Ollut aiemmin asiakkaana 9%
6. Turvakoti 6%
7. Sosiaalitoimi 6%
8. Muu RIKUn palvelu/palvelupiste 6 %
9. Internet/media 4 %
10. Käräjäoikeus/syyttäjä 1%
11. Sovittelu 1%
12. Muut 5%

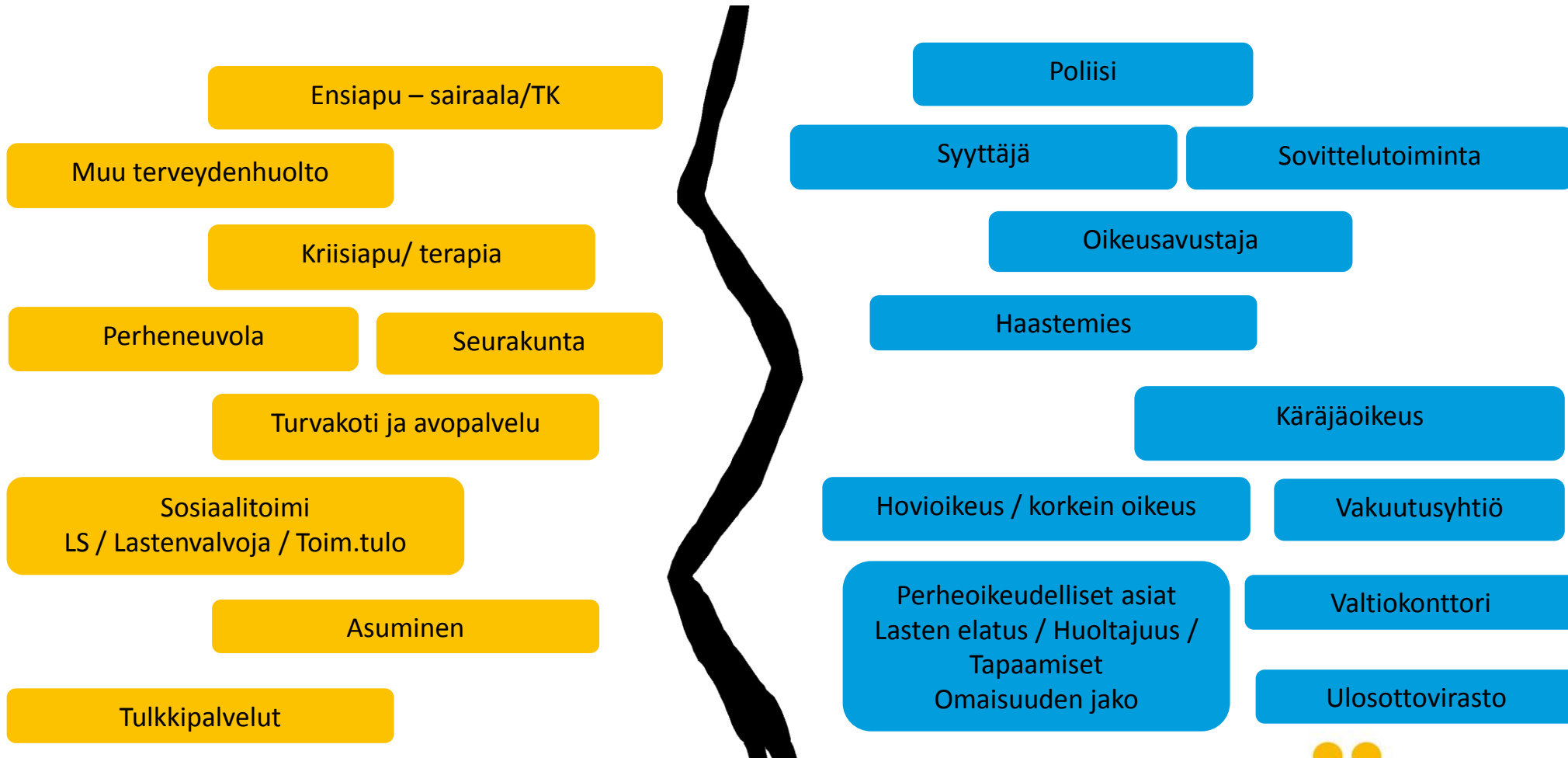
Rikoksen uhrin polku

- Turvattomuuden tunteet
- Pelko ja ahdistus
- Syyllisyys ja häpeä
- Muisti- ja keskittymisvaikeudet
- Uniongelmat
- Ongelmia ihmissuhteissa
- Muut psyykkiset reaktiot
- Fyysiset vammat ja oireet
- Taloudelliset menetykset

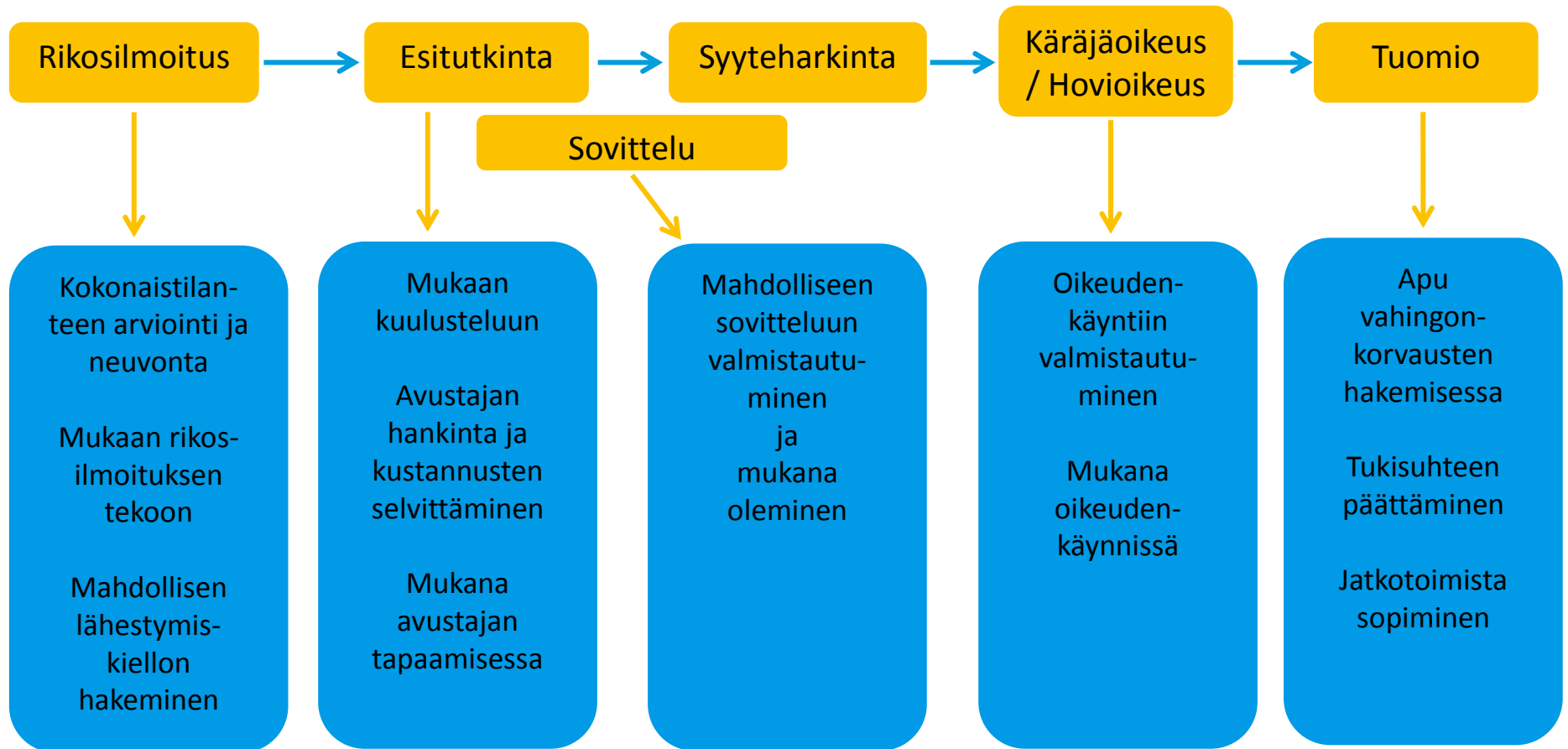
- Mitä pitäisi tietää?
- Mihin tehdään rikosilmoitus?
- Mikä on esitutkinta, syyteharkinta, sovittelu?
- Mitkä ovat lainmukaiset oikeuteni?
- Rangaistus- ja vahingonkorvausvaatimukset?
- Mitä seuraavaksi tapahtuu?
- Oikeudenkäyntikulut?
- Oikeusavustaja?
- Mitä oikeudenkäynnissä tapahtuu?
- Miten suhtautua tiedotusvälineisiin?
- Kuka voi auttaa?

Toimijoita rikoksen uhrin polulla

RIKUn tuki rikosprosessissa

RIKUn tuki muissa käytännön asioissa

Tukihenkilötoiminta – maksuton, luottamuksellinen palvelu

- Henkistä tukea ja rinnalla kulkemista
 - Keskusteluapua ja tukihenkilö mukana erilaisissa viranomais- ym. tapaamisissa asiakkaan halutessa
 - Ohjausta tarpeenmukaisiin lisäpalveluihin ja kannustusta sitoutumaan niihin
- Tukea ja neuvontaa rikosprosessissa
 - Ajantasaista neuvontaa rikosprosessiin liittyvissä käytännön asioissa
 - Opastusta esim. lähestymiskielto- ja vahingonkorvausasioissa
 - Tukea oikeusavustajan hankinnassa – kustannusvaikutukset ym.
 - Tukihenkilö mukana poliisilaitoksella, oikeudenkäynneissä, asianajotoimistoissa, erilaisissa rikosasiaan liittyvissä viranomaistapaamisissa
 - Oikeudenkäyntiin valmistautuminen: käsittelyjärjestys, odotustila- ja istuntosali järjestelyt

Miten tukihenkilön saa?

- Välitä asiakkaan luvalla vain hänen nimensä ja puhelinnumeronsa osoitteeseen: itasuomi@riku.fi
- Voit myös täyttää www.riku.fi -sivulla olevan yhteydenottopyyntölomakkeen
- Liitä viestiin myös omat yhteystietosi lisätietojen saamiseksi. Saat kuittauksen yhteydenottopyynnöstä ja asiakkaaseen otetaan yhteyttä viiden arkipäivän sisällä
- Mainitse, jos kyseessä on Marak-asiakas
- Suora puhelinyhteys Joensuun palvelupisteeseen:
Annariina Tahvanainen puh. 040 725 6001

Lisätietoja

www.riku.fi

Kiitos!

